

Förväntansdokument

- Fjärrundervisning Västerbottens län

Läsår: 2021/2022

Syfte och bakgrund

En ambition inom skolans område mellan kommunerna i Region 10 är att i högre utsträckning samarbeta för att på så sätt öka kvaliteten i undervisningen. Utveckling av Fjärrundervisning har setts som ett viktigt område. Under våren 2021 kartlades behoven av lärarresurs i moderna språk (spanska, tyska och franska) mellan kommunerna i Region 10 med ambitionen att samarbeta genom fjärrundervisning. Utifrån resultatet framgick det att det saknades legitimerade språklärare i franska, tyska och spanska i många av Region 10:s grundskolor och gymnasieskolor. Av den anledningen utvecklar Region 10 ett samarbete mellan kommuner för att öka tillgängligheten, kvaliteten, likvärdigheten och utbudet i moderna språk under läsåret 2021/2022. Rekrytering och anställning av lärare har skett i ett samarbete mellan anställande kommun, Region Västerbotten och Mediacenter.

Om dokumentet

I och med att fjärrundervisningen omfattar flera kommuner, huvudmän och organisationer är gemensamma riktlinjer och en gemensam struktur av yttersta vikt. Syftet med förväntansdokument är att tydliggöra riktlinjer och direktiv för fjärrundervisning i Region 10. För att undervisningen ska fungera så bra som möjligt ska riktlinjerna och direktiven i detta förväntansdokument kontinuerligt, under verksamhetsåret, samt inför varje läsår uppdateras och utvärderas av berörda parter. Region 10:s kommuner, Region Västerbotten och Mediacenter har ett gemensamt ansvar att säkerställa kvaliteten, likvärdigheten och utbudet.

Resultatmål för fjärrundervisning i Region 10

- öka förutsättningarna för en likvärdig utbildning oavsett elevens bostadsort.
- öka förutsättningarna att ge elever utbildning enligt skollagen.
- ökad tillgång av legitimerade lärare med rätt ämneskunskaper.
- öka förutsättningarna för elever att nå kunskapsmål och värdegrundsmål enligt skollagen.
- säkerställa en bredd i utbildningsutbudet.
- höja personalens och elevernas digitala kompetens.
- utveckla pedagogiska/didaktiska metoder för fjärrundervisning för att på sikt involvera fler skolenheter, huvudmän och ämnen.
- utveckla användandet av digitala läromedel för att skapa en större variation i undervisningen.
- I praktisk tillämpning visa på samarbetsmöjligheter mellan kommunerna i Region 10.

Anställande kommun

- skriver anställningsavtal.
- utser ansvarig chef för läraren
- säkerställer lärarens behörighet.
- ser till att avtal skrivs mellan huvudman och annan kommun/rektor.
- ser till att de har tillgång till adekvat teknisk utrustning för undervisningen.
- verka för att förväntansdokumentet följs och på så sätt kvalitetssäkra undervisningen.

Anställande rektor

Kommunikation och information

- anställande kommun/skola har arbetsgivaransvar för fjärrläraren, tex medarbetarsamtal, lönesamtal mm.
- kontinuerliga möten under läsåret med läraren för att höra hur undervisningen går.
- kommunikation med mottagande rektor för att säkerställa kvalitet av undervisningen.
- ser till att det finns en lämplig handledare till lektionerna och att handledare har fått information om sitt uppdrag och vad som förväntas. Bra om fjärrlärare och handledare får tid för gemensam planering.
- informerar fjärrläraren om elevgruppen och elever med särskilda behov, rutiner kring betyg och bedömning, schema, läromedel, friluftsdagar, schemabrytande dagar osv.
- upprätta en handlingsplan med lärare om tex internet är instabilt eller om lärare, handledare är frånvarande.
- planera för att fjärrläraren tillhör ett arbetslag och kan delta på några av de tillfällena.
- i samråd med fjärrläraren och handledare introducerar nya elever hur fjärrundervisningen fungerar.
- informera vårdnadshavare om hur fjärrundervisningen bedrivs på skolan.
- samordna med hjälp av Mediacenter/fjärrsamordnare fysiska träffar.

Tekniska förutsättningar och undervisning

- säkerställer att fjärrläraren har inloggningar till kommunsystem, läromedel, plattformar m.m i början av terminen.
- att fjärrläraren har adekvat utrustning för att bedriva undervisning (bärbar dator, extern skärm, tangentbord, mus, webbkamera, headset mm).
- att elever har egen dator samt bra ljudreducerande headset till lektionen.
- att undervisningssalen har adekvat videomöteteknik och att undervisningen genomförs i för aktiviteten anpassade lokaler (ljus, ljud, internetanslutningar).
- står för eventuella inköp av läromedel som används digitalt eller fysiskt. Inköpen sker i samråd med undervisande lärare.

Övrigt

- verka för att förväntansdokumentet följs och på så sätt kvalitetssäkra undervisningen.

Mottagande rektor

Kommunikation och information

- skriver avtal med sändande kommun.
- kommunicerar med anställande rektor för att säkerställa kvalitet av undervisning.
- anställande kommun/skola har arbetsgivaransvar för fjärrläraren, tex medarbetarsamtal, lönesamtal mm.
- kontinuerliga möten under läsåret med läraren för att höra hur undervisningen går.
- kommunikation med mottagande rektor för att säkerställa kvalitet av undervisningen.
- ser till att det finns en lämplig handledare till lektionerna och att handledare har fått information om sitt uppdrag och vad som förväntas. Bra om fjärrlärare och handledare får tid för gemensam planering.
- informerar fjärrläraren om elevgruppen och elever med särskilda behov, rutiner kring betyg och bedömning, schema, läromedel, friluftsdagar, schemabrytande dagar osv.
- upprätta en handlingsplan med lärare om tex internet är instabilt eller om lärare, handledare är frånvarande.
- planera för att fjärrläraren tillhör ett arbetslag och kan delta på några av de tillfällena.
- i samråd med fjärrläraren och handledare introducera nya elever hur fjärrundervisningen fungerar.
- informera vårdnadshavare om hur fjärrundervisningen bedrivs på skolan.
- samordna med hjälp av Mediecenter/fjärrsamordnare fysiska träffar.

Tekniska förutsättningar och undervisning

- säkerställer att fjärrläraren har inloggningar till kommunsystem, läromedel, plattformar m.m i början av terminen.
- att fjärrläraren har adekvat utrustning för att bedriva undervisning (bärbar dator, extern skärm, tangentbord, mus, webbkamera, headset mm).
- att elever har egen dator samt bra ljudreducerande headset till lektionen.
- att undervisningssalen har adekvat videomöteteknik och att undervisningen genomförs i för aktiviteten anpassade lokaler (ljus, ljud, internetanslutningar).
- står för eventuella inköp av läromedel som används digitalt eller fysiskt. Inköpen sker i samråd med undervisande lärare.

Övrigt

- verka för att förväntansdokumentet följs och på så sätt kvalitetssäkra undervisningen.

Fjärrläraren

- bedriva adekvat undervisning.
- ser till att man har ändamålsenlig arbetsplats (bra sändarmiljö, ljus och tyst lokal)
- stabil internetuppkoppling (ner- och uppladdning 100 MBit/s)
- teknisk utrustning som är speciell för enskilda lärare och inte omfattas av den aktuella standarden (bärbar dator, extern skärm, tangentbord, hörlurar) är det upp till den enskilda läraren att ansvara för.

- ansvar för sin egen kompetensutveckling, att man kontinuerligt uppdaterar sig runt vad forskning och omvärlden säger om fjärrundervisning.
- att man fortsätter att utveckla en adekvat digital kompetens som passar distansbaserat lärande samt delar med sig av sina erfarenheter till andra lärare.
- att man gått/går Skolverkets webbutbildning som handlar om fjärrundervisning.
- har kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare.
- ansvarar för att kontakta mentor, handledare eller rektor vid frågor som rör elev/er eller undervisningsgruppen.
- att man använder planeringstiden till att ge stöd till elever.
- främja för en god elevdemokrati
- kontinuerlig kontakt med handledaren.
- samarbetar med lärarlag och andra fjärrlärare.
- vid behov tar emot pedagogiskt och metodiskt stöd.
- sätter betyg på eleverna och meddelar ansvarig rektor.
- inför utvecklingssamtal föra en dialog med mentor/klasslärare/rektor.
- samarbeta med forskningsgruppen vid Umeå Universitet som ingår i ULF-projektet.
- ska genomföra fysiska träffar med elevgrupper som deltar i fjärrundervisning under höstterminen (HT) och under vårterminen (VT) i samråd med rektor och annan berörd personal.
- verka för att förväntansdokumentet följs och på så sätt kvalitetssäkra fjärrundervisningen.

Handledaren

- har en nyckelfunktion under lektionen och vara länken mellan undervisande lärare och eleverna på den mottagande enheten.
- ska vara tillgänglig under pågående fjärrundervisning.
- skapa förutsättningar och ser till att eleverna och läraren får en lugn och stimulerande lärmiljö.
- verka för att tekniken i de olika klassrummen fungerar samt vara ett stöd för undervisande lärare vad gäller frågor kring tekniken.
- ansvarar för utdelning och insamling av fysiska läromedel och support vid digitala resurser/läromedel.
- hjälper läraren med frånvarorapportering.
- kontakta ansvarig rektor vid eventuella behov.
- verka för att förväntansdokumentet följs och på så sätt kvalitetssäkra fjärrundervisningen.

Fjärksamordnaren

- har ett samordnande ansvar för undervisningen på samtliga enheter inom Region 10.
- skapar förutsättningar och underlättar kommunikationen mellan enheterna kopplat till fjärrundervisning.
- fungera som ett rådgivande stöd i vilka program och tjänster som lämpar sig inom fjärrundervisning
- fungera som ett rådgivande stöd i metoder och pedagogik kopplat till fjärrundervisning.
- fungera som resurs och stöd för rektorer på de olika enheterna angående fjärrundervisning.

- har inplanerade fjärrteamsmöten med fjärrlärarna.
- håller i ev kompetensdagar.
- kommunicerar med enhetens/skolans schemaläggare för att säkerställa att eleverna får rätt undervisningstid.
- verka för att förväntansdokumentet följs och på så sätt kvalitetssäkra fjärrundervisningen.

Teknik m.m

- lärplattform för elever, handledare och lärare.
- stabil internetuppkoppling
- adekvat kommunikationsplattform som lämpar sig för fjärrundervisning.
- eleverna ska ha tillgång till en egen device samt headset.
- förslag till ett mottagarum; videokonferenskamera med mick, dator (HP ProDesk), större tv, tangentbord med mus, se bilaga 1.

Samverkan (kommun, Region Västerbotten/Mediacyter, Region 10)

Vid planering av lärarnas tjänster samt vid schemaläggning har nedanstående varit vägledande. Detta är inga generella principer utan snarare faktorer som varit viktiga just vid planeringen.

- Anställd lärare har minst 1200 undervisningsminuter/vecka samt 60 min planeringstid med de andra lärarna samt erbjuda stödmed elever om så krävs.
- Undervisnings-gruppens totala storlek har berörda huvudmän dialog runt med annan huvudman/rektör.
- Läraren jobbar mot 1–3 kommuner.
- Anställd lärare ska genomgå en grundutbildning i aktuella verktyg och teknik. Denna utbildning anordnas av Mediacenter.
- ULF - projekt (Utbildning, lärande och forskning) Pedagogiska Institutionen, Umeå Universitet, har fått i uppdrag av regeringen att genomföra en försöksverksamhet med praktiska forskning. Försöksverksamheten på Pedagogiska Institutionen ska titta specifikt på fjärrundervisningen som bedrivs i Västerbotten.
- Skapa förutsättningar att läraren kan träffa dennes elever fysiskt som deltar i fjärrundervisning under höstterminen (HT) och under vårterminen (VT) i samråd med rektor och annan berörd personal.
- Region Västerbotten tillhandahåller kommunikationsplattformen Zoom och Exam.net. Om annan plattform ska användas har rektor på skolan ansvar över det.
- Läraren har stor möjlighet att välja lämpliga digitala resurser och verktyg som passar undervisningen.
- Vid behov kan utbildning för handledare genomföras av Mediacenter.
- Det finns ingen gemensam molntjänst att tillgå.
- För att undervisningen via fjärr ska få bästa förutsättningar bör läraren få tillgång till adekvat teknik.

Ansvariga personer 2021/2022

Utbildningsstrateg:

Tobias Thomson (Region 10)

Fjärrsamordnare:

Linda Rudolfsson, Magnus Rönnholm, Peter Hjelm (Region Västerbotten, Mediacenter)

Ansvariga:

Storumans kommun: Cecilia Bäcklund

Vilhelmina kommun: Anders Blomgren

Lycksele kommun: Victoria Hvirfvel, Anna-Karin Grahn

Sorsele kommun: Cathrine Viklund

Dorotea kommun: Tt Tomas Forslund, Linda Tegnander

Lärare läsåret 2021/2022:

Tyska: Malin Sahlström

Tyska: Jennie Dahl

Spanska/Franska: Hugo Pedrosa Latorre

Spanska: Niklas Funk

Franska: Anna Lundquist